

Referat

Forhandlingsmøte 4, Byvekstavtalen Bergen

Møtetidspunkt: Kl 16:00-18:00, 20. mars 2017.

Sted: Clarion Hotel Bergen Airport

Navn		
Møtedeltakere	Terje Moe Gustavsen (forhandlingsleder)	Statens vegvesen
	Hans Silborn	Statens vegvesen
	Helge Eidsnes	Statens vegvesen
	Anna Elisa Tryti	Bergen kommune
	Geir Steinar Dale	Bergen kommune
	Henning Warloe	Bergen kommune
	Anne Iren Fagerbakke	Bergen kommune
	Pål Kårbø	Hordaland fylkeskommune
	Mona Røsvik Strømme	Hordaland fylkeskommune
	Marte Hammer	Hordaland fylkeskommune
	Rune Haugsdal	Hordaland fylkeskommune
	Lars Christian Stendal	Jernbanedirektoratet
	Lars Sponheim	Fylkesmannen i Hordaland
	Rune Fjeld	Fylkesmannen i Hordaland
Øvrige deltakere til stede	Håkon Rasmussen	Hordaland fylkeskommune
	Marte Hagen Eriksrud	Hordaland fylkeskommune
	John Martin Jacobsen	Hordaland fylkeskommune
	Øivind Støle	Bergen kommune
	Beate Mæsel	Statens vegvesen
	Torill Klinker	Jernbanedirektoratet
	Olav Lofthus	Statens vegvesen
	Torgeir Flo	Fylkesmannen i Hordaland
	Adelheid Nes (referent)	Sekretariatsleder

Rammer for møtet:

Generelt:

- Fylkesmannen deltar som observatør i forhandlingsmøtene.
- Sekretariatsleder skriver referat fra møtene.
- Forhandlingsmøtene, og dermed saksunderlag og referater er offentlige.
- Grunnlagsdokumenter skal sendes partene senest 2 døgn før møtestart.

Agenda for møtet:

- Referat fra forrige møte
- Skisse til avtale – revidert utkast fra Staten
- Arealdelen – nytt forslag til kapittel 5
- Prinsipper for statens kostnadsansvar for Bybanen til Fyllingsdalen – gjennomgang av notat
- Bypakke Bergen – bompengeopplegg og innhold
- Vedleggene til avtalen – status og diskusjon
  - Forslag til Bypakke Bergen med bompengeopplegg
  - Prinsipper for videre arbeid med programområdetiltak på riksveg, og aktuelle tiltak på jernbane
  - Transporttiltak finansiert av Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune
  - Behov for midler til drift av kollektivtrafikken
  - Prosjektomtale for Bybanen til Fyllingsdalen
  - Prinsipper for hvilke tiltak og løsninger for Bybanen som staten finansierer halvparten av
  - Finansieringsplan Bybanen til Fyllingsdalen
  - Veileder for indikatorer for oppfølging av byvekstavtalen
  - Kart over tellepunkter på vegnettet for beregning av vegtrafikkindeks
- Oppgaver til neste forhandlingsmøte
- Eventuelt

Sakspapirer utsendt før møtet:

- Skisse til «Byvekstavtale med Bergen og Hordaland», revidert utkast fra staten
  - Kart byindekspunkt Bergen kommune
  - Prinsipp for fastsettelse av statlige programområdetiltak i Byvekstavtale for Bergen
  - Vedlegg 6: Prosjektomtale Bybanen og programområder fylkesveg/kommunal veg
  - Trafikkpotensial for sykkeltunnel Fyllingsdalen - Minde
  - Justert forslag til kapittel 5 Arealplanlegging
  - Prinsipp for fastsettelse av kostnader for statlig bidrag til Bybanen til Fyllingsdalen
- Forslag til rammer for en ny bypakke som grunnlag for byvekstavtalen i Bergen

Referat

Merknader til referat fra forhandlingsmøte 3: Siste setning i første avsnitt under drøftingspunkt Arealplanlegging fjernes. Med denne endringen godkjennes referatet.

Drøftingstema, oppgaver til neste møte

Gjennomgang og drøfting av notater

Justert tekst til kapittel 5 Arealplanlegging

Det justerte forslaget til kapittel 5 Arealplanlegging ble drøftet. Det gjenstår å komme til enighet knyttet til følgende formulering: *Resterende byvekst søkes lagt innenfor områdene «bebyggelse/anlegg – blandet»*. Lokale parter mener at denne formuleringen er for konkluderende i sin form. Det legges fram et forslag om følgende tekst: *Resterende byvekst skal så langt det er mulig søkes lagt innenfor områdene «bebyggelse/anlegg – blandet»*.

Oppfølging:

Forslag til justert tekst legges inn i neste versjon av avtalen

Ansvar: Forhandlingsledelsen/VD

Notat: Forslag til rammer for en ny bypakke som grunnlag for byvekstavtalen i Bergen

Notat med forslag til lokal finansieringsløsning og ny bypakke ble gjennomgått og drøftet i møtet. Lokale parter understreker at man i stor grad er omforent om forslaget som legges fram, men at det kan komme mindre endringer, f.eks. i takstopplegget. Det må også understrekkes at rekkefølgen på tiltak som er skissert i ny bypakke for Bergen kun er ment for å vise det finansielle handlingsrommet, og at den endelige rekkefølgen på prosjektene må bestemmes basert på videre planleggingsarbeid og politiske prosesser. Det kan også være aktuelt å revidere porteføljen, f.eks. i tilknytning til reforhandlinger av byvekstavtalen.

Notatet må kvalitetssikres bl.a. med mer presise betegnelser for Euroklasser for tunge og lette kjøretøy.

Forhandlingsledelsen presiserer at statens krav er at forslaget må danne et tilstrekkelig grunnlag til at man kan få en politisk behandling i tråd med den skisserte framdriftsplanen. Staten ønsker også noe tid til å vurdere innholdet i notatet. Det uttrykkes støtte fra statens side til prinsippet om miljø- og tidsdifferensiering. Det bes om en ny vurdering av tidspunkt for opphør av elbilenes fritak for bomavgift. Et årstall vil være mer forutsigbart for bilistene enn en prosentandel.

Oppfølging:

Notatet kvalitetssikres, og det vurderes en ny formulering for tidspunkt for innføring av avgifter for elbil. Staten gir ytterligere tilbakemeldinger i neste forhandlingsmøte. Basert på videre diskusjoner lokalt, vil evt. forslag til endringer i takstprinsipper bli lagt inn i notatet.

Ansvar: Forhandlingsutvalget/sekretariatet

Gjennomgang og drøfting av avtaleutkastet

Drøftingspunkt: Prosjekter og tiltak

Bergen kommune påpeker at det fortsatt mangler en beskrivelse av jernbanetiltak i avtaleteksten. Teksten er under arbeid og vil bli lagt inn i avtalen.

Oppfølging:

Punktet følges opp og statens tilsvare legges inn i neste versjon av avtalen

Ansvar: Arbeidsutvalget ved JD

Drøftingspunkt: Finansiering – statlige midler

De lokale parter ber om at setningen som sier at det ikke inngår store riksvegtiltak i Byvekstavtalen tas bort.

De lokale parter ber videre om at legges til en kort tekst om at det er søkt om belønningsmidler for 2017 utover de 200 mill som allerede inngår i belønningsavtalen, og at det også tidligere er bevilget mer midler enn de 200 mill

som er fastsatt i avtalen. Kollektivtilbudet til HFK er basert på dette nivået av belønningsmidler.

De lokale parter har laget et forslag til tekst knyttet til prinsipper og behov for økte driftsmidler. Staten ønsker å vurdere forslaget nærmere.

Oppfølging:

Setningen om at store riksvegtiltak ikke inngår i avtalen tas bort.

Det lages et forslag til tekst knyttet til belønningsmidler som tidligere er bevilget utover de 200 mill som er fastsatt i belønningsavtalen.

Forslag til tekst om midler til drift vurderes, og ny tekst legges evt. inn i avtalen.

Ansvar: Forhandlingsledelsen/arbeidsutvalget ved VD

Drøftingspunkt: Finansiering – fylkeskommunale og kommunale midler

Hordaland fylkeskommune ønsker å vise til Regional Transportplan (RTP) på samme måten som det vises til NTP, og vil foreslå justert tekst til dette avsnittet.

Oppfølging:

HFK utarbeider forslag til justert tekst under dette avsnittet.

Ansvar: Arbeidsutvalget v. HFK.

Drøftingspunkt: Nærmere om Bybanen til Fyllingsdalen

Her er det ønskelig at teksten oppdateres basert på innholdet i vedlegg 7: Prinsipper for hvilke tiltak og løsninger for Bybanen som staten finansierer halvparten av.

Siste avsnitt som omhandler arealutnyttelse ønskes tatt bort da dette temaet er dekt i arealkapittelet i avtalen.

Oppfølging:

Teksten i kapittelet om Bybanen til Fyllingsdalen oppdateres.

Ansvar: Arbeidsutvalget ved VD

Drøftingspunkt: Måling av resultater

De lokale parter etterlyser innspill fra staten på hvordan allerede gode resultater i Bergen vil bli synliggjort gjennom avtalen, og at med 2017 som referanseår vil disse resultatene ikke bli fanget opp. Fothandlingsledelsen påpeker at de gode resultatene vil bli belyst gjennom at Bergen har 2013 som referanseår for sine målsettinger.

Gjennomgang og status på vedleggene til avtalen

Vedlegg 1: Forslag til ny bypakke for Bergen, inklusive lokale vedtak

Vedlegget er presentert i første utgave. Justeringer kan komme innen endelig versjon av notatet foreligger. Se for øvrig kommentarer tidligere i referatet.

Oppfølging:

Justert notat oversendes til neste forhandlingsmøte.

Ansvar: Arbeidsutvalget v. repr. fra BK og HFK.

Vedlegg 2: Prinsipper for valg av tiltak i programområder på riksveg, og aktuelle tiltak på jernbane

Notatet ble diskutert i møtet, og det var enighet om at det kan være mer hensiktsmessig å ikke ha et eget notat for dette temaet, men heller korte ned teksten og legge denne inn i selve avtaledokumentet. HFK påpeker at ansvar for kollektivknutepunkt følger veieier, og JD bekrefter at de tar ansvar for kollektivknutepunkt ved jernbanen.

Oppfølging:

Teksten i notatet justeres, og legges evt. inn i selve avtaledokumentet.

Ansvar: Arbeidsutvalget v. SVV/JD

Vedlegg 3: Aktuelle tiltak på jernbane.

Slås sammen med Vedlegg 2.

Oppfølging:

Jernbanedirektoratet jobber videre med sitt forslag, og notatet slås sammen med vedlegg 2.

Ansvar: Jernbanedirektoratet

Vedlegg 4: Transporttiltak finansiert av Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune.

Ingen innspill til dette notatet i møtet.

Vedlegg 5: Behov for midler til drift av kollektivtrafikken

Ingen innspill til dette notatet i møtet.

Vedlegg 6: Prosjektomtale for Bybanen til Fyllingsdalen

Ingen innspill til dette notatet i møtet.

Vedlegg 7: Prinsipper for hvilke tiltak og løsninger for Bybanen som staten finansierer halvparten av.

Ingen innspill til dette notatet i møtet.

Vedlegg 8: Finansieringsplan for Bybanen til Fyllingsdalen

Utarbeides etter at lokal finansieringsplan er lagt fram.

Vedlegg 9: Veileder for indikatorer for oppfølging av byvekstavtalen

Ingen innspill til dette notatet i møtet.

Vedlegg 10: Kart over tellepunkter på vegnettet for beregning av bytrafikkindeks

Det vil bli lagt fram et justert kart over tellepunkt til neste forhandlingsmøte. Det justerte kartet vil også inkludere tellepunkt på kommunegrensene.

Saker til eventuelt:

Møte i referansegruppen til Byvekstavtalen:

Det vil bli avholdt møte i den politiske referansegruppen til Byvekstavtalen 22. mars. I referansegruppen sitter politisk ledelse i Bergen kommune, gruppelederne i bystyret, gruppelederne i fylkestinget, samt ordførerne i Fjell, Askøy, Lindås og Os kommuner.

Oppdatert møteplan:

- 23. februar kl 14:00-17:00, Fylkeshuset
- 13. mars kl 09:30-14:00, Rådhuset
- 20. mars kl 16:00-19:00, Clarion Hotel Bergen Airport Hotel
- 27. mars kl 13:00-16:00, Fylkeshuset, utvalssalen
- 6. april kl 09:30-13:00, Fylkeshuset, utvalssalen